

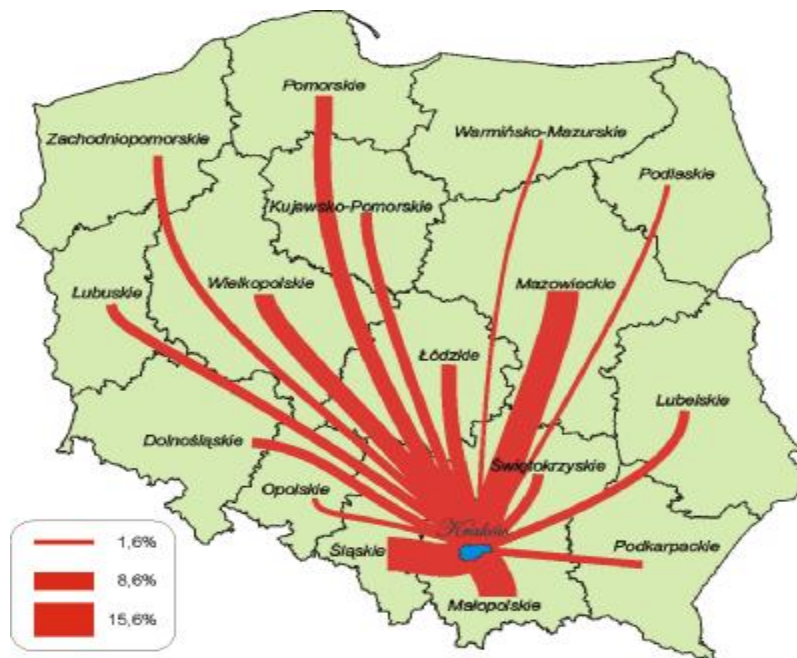
TURYSTYKA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

Ruch Turystyczny w Małopolsce

Województwo Małopolskie ze względu na swoje walory przyrodnicze, zróżnicowaną rzeźbę terenu oraz bogactwo kulturowe jest terenem szczególnie atrakcyjnym dla turystów.

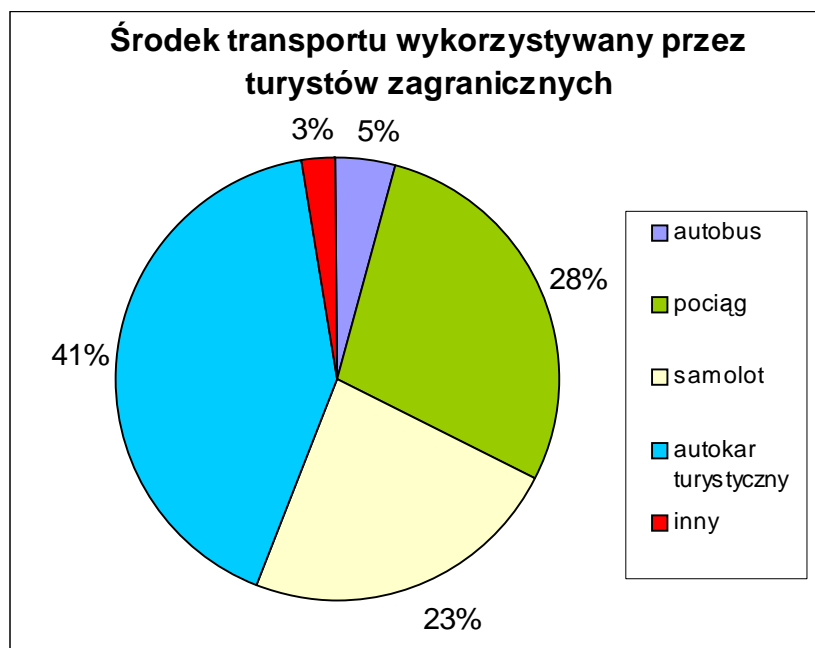
W 2003 roku Małopolskę odwiedziło około 7,95 mln osób. Wśród nich trochę ponad 1 milion stanowili obcokrajowcy. Największą grupą wśród cudzoziemców odwiedzających Małopolskę stanowili Niemcy, potem Amerykanie i turyści z Wielkiej Brytanii. Porównując strukturę przyjazdów gości z Polski (wg miejsca zamieszkania) w III kwartale 2003 roku najliczniej odwiedzali Małopolskę mieszkańcy z województwa śląskiego (15,9%) i mazowieckiego (13,7%), najmniej natomiast z podlaskiego i opolskiego.

Struktura przyjazdów do Małopolski turystów z Polski

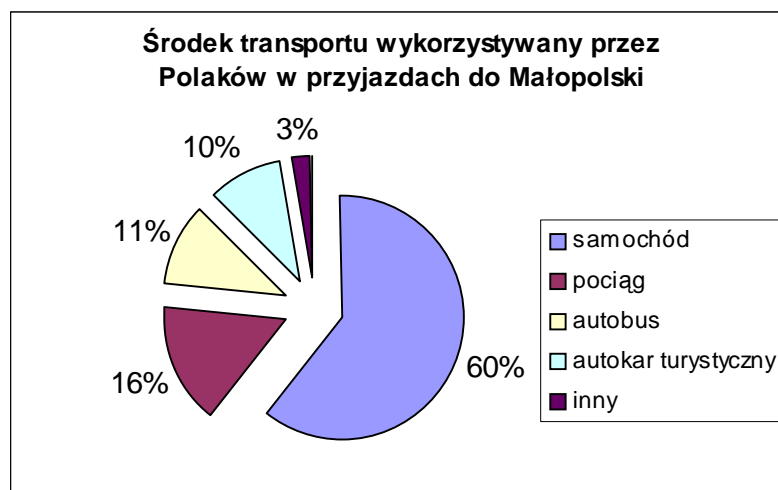

Rysunek 1 Źródło: Badania ruchu turystycznego w Małopolsce, MOT 2003

Najbardziej popularnym w 2003 r. środkiem transportu wśród Polaków przybywających do Małopolski był samochód osobowy. W przypadku turystów zagranicznych około 41% przyjeżdża autokarami turystycznymi, ale zauważyć należy, że około 23 % przyleciało samolotem. Zakłada się, że w miarę przybywania nowych połączeń i tanich linii lotniczych odsetek turystów przybywających drogą powietrzną będzie systematycznie rósł.

Wykres 1 Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania Ruchu turystycznego w Małopolsce, MOT 2003 r.

Rys

Wykres 2. Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania Ruchu turystycznego w Małopolsce, MOT 2003 r.

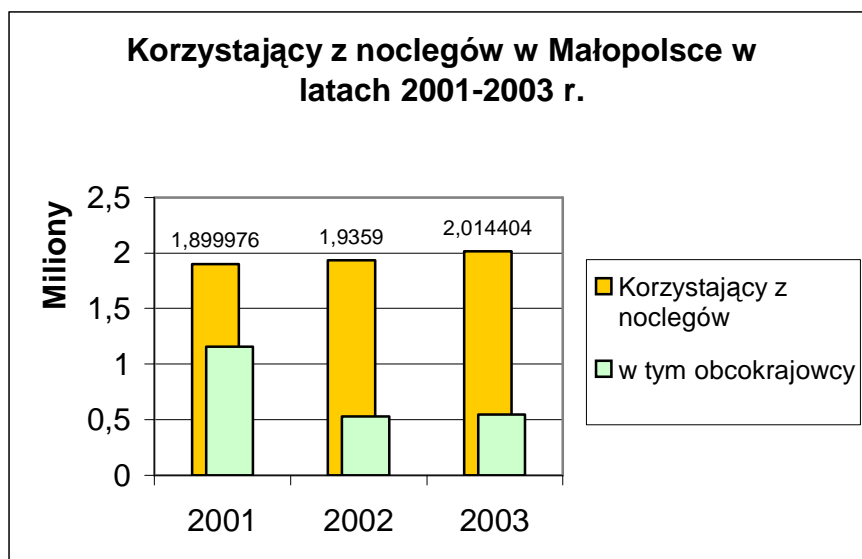
Goście zagraniczni czerpiali informacje nt. Małopolski głównie od rodziny i znajomych (ponad 50%), z przewodników (29%) oraz za pomocą Internetu (24 %). W przypadku Polaków dodatkowo źródłem informacji o Małopolsce była szkoła.

Polacy zostawiali w 2003 r. w Małopolsce średnio 376 zł na osobę za pobyt, cudzoziemcy znacznie więcej - 966 zł (najhojniejsi są Belgowie, Węgrzy i Amerykanie). Szacuję się, że ogólnie turyści zostawili w 2003 r łącznie około 3 mld 600 ml zł.

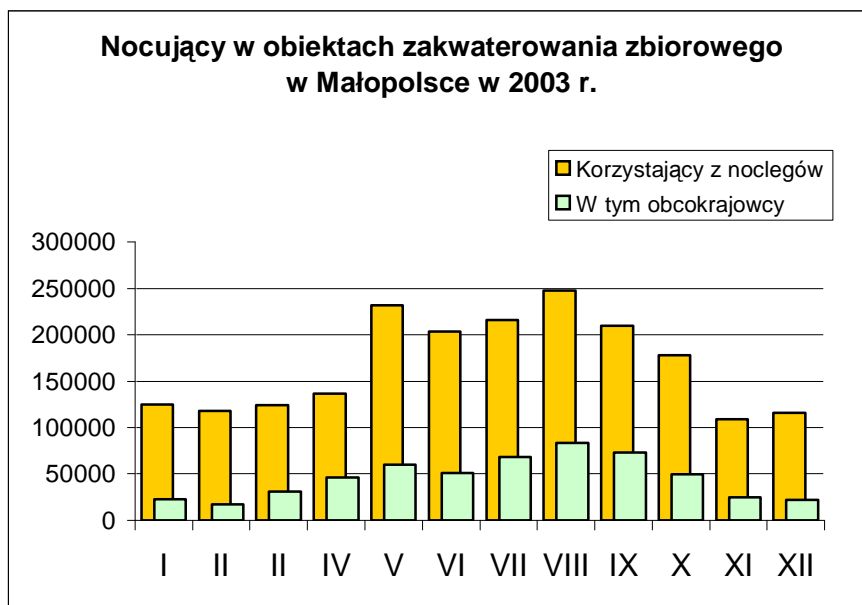
Baza noclegowa Małopolski

W roku 2003 z noclegu w obiektach zakwaterowania zbiorowego skorzystało ponad 2 ml osób, w tym ponad 500 tysięcy stanowili obcokrajowcy. Z roku na rok obserwujemy nieznaczny wzrost liczby osób nocujących w Małopolsce, jednakże badania wykazały, że ponad 2/3 uczestników ruchu turystycznego w Małopolsce nie korzysta z tutejszej bazy noclegowej.

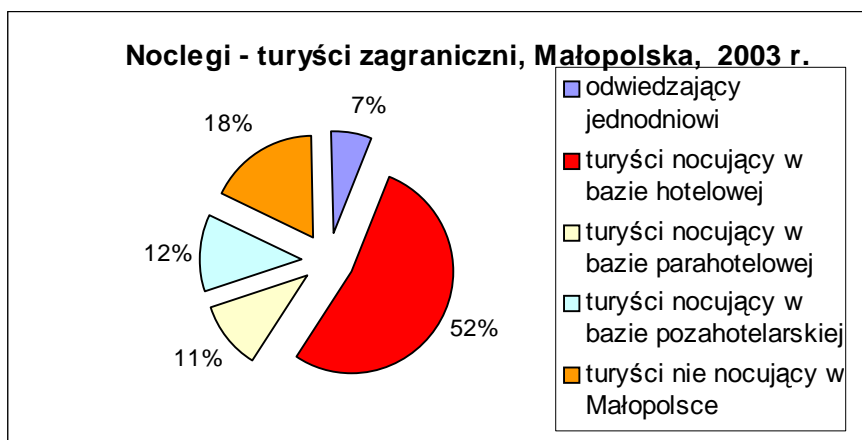
Przyjeżdżający do Małopolski, zarówno krajowi jak i zagraniczni, preferowali jako miejsce zakwaterowania hotele. Wśród Polaków również popularne były tańsze prywatne kwatery i pensjonaty, a także dużym zainteresowaniem cieszyły się schroniska.

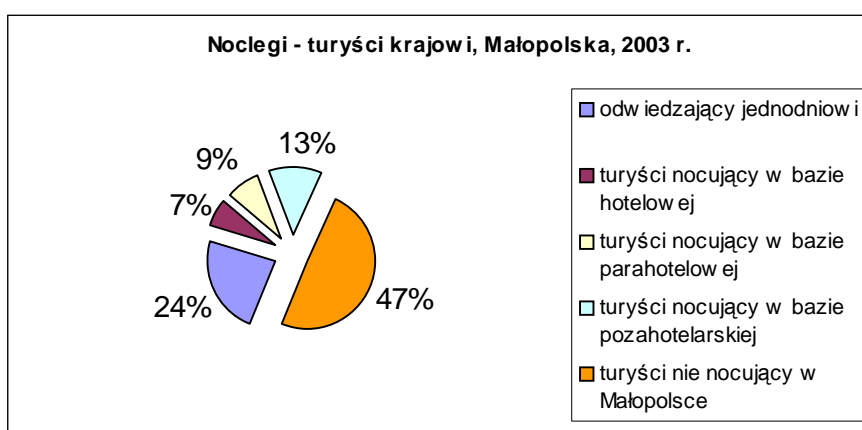
Wykres 3. Źródło: Opracowanie własne na podstawie Badań Ruchu turystycznego w Małopolsce, MOT 2003 r.

Wykres 4. Źródło: Opracowanie własne na podstawie Badań Ruchu turystycznego w Małopolsce, MOT 2003 r.

Wykres 5. Źródło: Badania Ruchu turystycznego w Małopolsce, MOT 2003 r.

Wykres 6. Źródło: Badania Ruchu turystycznego w Małopolsce, MOT 2003 r.

W województwie małopolskim, wg stanu na koniec lipca 2003 r., funkcjonowało około 878 turystycznych obiektów zakwaterowania zbiorowego, w tym 212 obiektów hotelarskich (tj. hotele, motele, pensjonaty). W porównaniu do roku poprzedniego stan bazy noclegowej zwiększył się o 58 obiektów i dotyczyło to szczególnie hoteli (o 22 obiekty), ośrodków czasowych (o 17), ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych (o 11) oraz pozostałych niesklasyfikowanych obiektów (o 10). Największy ubytek liczby obiektów odnotowano w przypadku pensjonatów (o 10) i zespołów ogólnodostępnych domków turystycznych (o 7).

Hotele wg kategorii w Województwie Małopolskim w latach 2000 – 2003

Rok	Liczba hoteli						Liczba miejsc noclegowych
	ogółem	*****	****	***	**	*	ogółem
2000	77	0	6	31	24	16	9 680
2001	98	0	6	42	30	20	10 967
2002	109	0	11	51	31	16	13 248
2003	142*	2	14	67	42	17	14 799

* stan w ewidencji Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego na dzień 02.07.04

Tabela 1. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

Liczba obiektów noclegowych i ilość miejsc noclegowych w Małopolsce

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów				Ilość miejsc noclegowych			
	2000	2001	2002	2003*	2000	2001	2002	2003*
Hotele	77	98	114	136	9 680	10 967	13 248	14 799
Motele	9	11	11	13	304	514	463	589
Pensjonaty	111	91	73	63	8 583	6 825	5 296	4 509
Domy wycieczkowe	31	30	29	26	2 283	2 206	2 113	1 943
Schroniska	28	28	25	27	1 568	1 519	1 373	1 473
Schroniska młodzieżowe	56	46	42	41	3 000	2 863	2 336	2 223
Ośrodki wczasowe	178	168	160	177	11 732	10 594	10 192	11 956
Ośrodki kolonijne	16	15	13	15	949	850	663	797
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	53	56	63	74	4 347	4 718	5 466	5 823
Domy pracy twórczej	20	19	16	17	754	722	498	565
Zespół ogólnodostępnych domków turystycznych	25	23	24	17	1 174	1 059	1 149	1 099
Kampingi	13	15	14	13	1 309	1 996	1 596	1 620
Pola biwakowe	25	19	15	22	3 089	1 834	1 430	2 147
Zakłady uzdrowiskowe	38	35	34	39	4 938	4 545	4 525	5 028
Inne obiekty wykorzystywane do turystyki	225	239	183	198	11 560	12 481	18 526	10 503
Pozostałe	150	164	147		1332	1791	1657	
Ogółem	1 055	1 057	963	878	66 602	65 484	70 531	65 074

*stan na dzień 31.12.2003 r.

Tabela 2. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS „Turystyka w Województwie Małopolskim w latach 2002 –2003”

Turystyczne obiekty zakwaterowani zbiorowego, według stanu w dniu 31 lipca 2003 r. dysponowały około 65,1 tys. miejsc noclegowych, czyli o 2,4 tys. miejsc więcej niż przed rokiem. Ponad 86% miejsc znajdowało się w obiektach całorocznych. Podobnie jak w roku wcześniej, obiektami oferującymi najwięcej największą liczbę miejsc noclegowych były hotele (14,8 tys., czyli 22% ogólnej liczby miejsc noclegowych w województwie), ośrodki wczasowe (12,0 tys. tj. 18,4 %) oraz pozostałe niesklasyfikowane (10,0 tys. tj 15,4 %). Motele i domy pracy twórczej dysponowały natomiast najmniejszą liczbą miejsc noclegowych (po 0,6 tys. tj. po 0,9 %).

Rozmieszczenie przestrzenne obiektów wskazuje na rozwój turystyki głównie w południowej części regionu i w mieście Krakowie. Obiekty położone na terenie powiatów: nowosądeckiego, tatrzańskiego i nowotarskiego stanowiły 56,8% ogółu bazy noclegowej województwa małopolskiego (o 0,9 punktu % więcej niż w roku 2002).

W lipcu 2003 r. na terenie powiatu nowosądeckiego znajdowało się 197 turystycznych obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania, które dysponowały 14,2 tys. miejsc

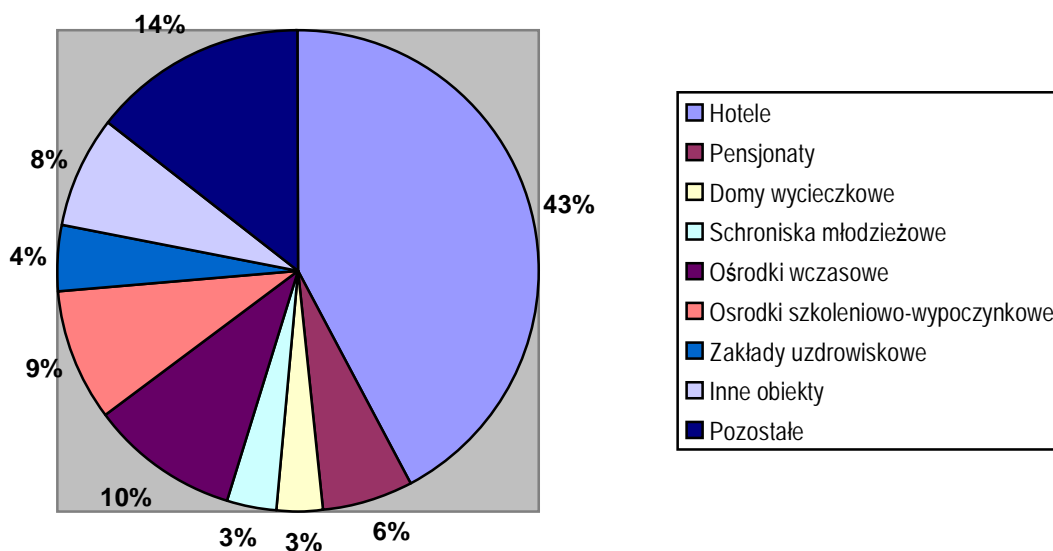
noclegowych (o 0,8 tys. więcej niż w roku 2002). Zakłady uzdrowiskowe na terenie gmin miejsko-wiejskich: Krynica Zdrój, Muszyna, Piwniczna Zdrój zapewniały ponad 51,2 % miejsc noclegowych dostępnych we wszystkich zakładach uzdrowiskowych w województwie.

Powiat tatrzański w lipcu 2003 r. miał do dyspozycji 165 obiektów zbiorowego zakwaterowania, a wśród nich przeważały ośrodki wczasowe – 54, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe – 22, pensjonaty – 18 i pozostałe niesklasyfikowane. Łącznie we wszystkich obiektach na terenie powiatu było 12,4 tys. miejsc noclegowych, czyli o 0,5 tys. więcej niż rok wcześniej.

Powiaty	Ilość obiektów zakwaterowania zbiorowego	Miejsca noclegowe stan w dniu 31.07.03	W porównaniu do roku poprzedniego	w tym najwięcej w gminie
Województwo	878	65 074	+ 2 353	
Powiaty				
Bocheński	20	1 083	- 9	Bochnia (38)
Brzeski	10	560	+ 80	Czechów (505)
Chrzanowski	4	93	- 60	Libiąż (56)
Dąbrowski	2	26	-	Dąbrowa Tarnowska (26)
Gorlicki	26	1 814	+ 324	Uście Gorlickie (1322)
Krakowski	22	1 271	+ 191	Wielka Wieś (343)
Limanowski	34	2 085	+93	Mszana Dolna (526)
Miechowski	1	20	- 10	Książ Wielki (20)
Myślenicki	20	1 090	+ 139	Dobczyce (454)
Nowosądecki	197	14 235	+ 797	Krynica Zdrój (6 246)
Nowotarski	137	8 298	+ 1 305	Szczawnica (2 510)
Olkuski	14	576	- 30	Olkusz (361)
Oświęcimski	9	543	+ 4	Oświęcim (356)
Proszowicki	2	133	+ 97	Nowe Brzesko (133)
Suski	48	2 745	-30	Zawoja (1 645)
Tarnowski	11	657	+ 119	Żabno (300)
Tatrzański	165	12 418	+ 103	Zakopane (9 269)
Wadowicki	17	1 237	-18	Kalwaria Zebrzydowska (536)
Wielicki	10	466	+ 103	Wieliczka (265)
Miasta				
Kraków	111	14 452	- 1 186	
Nowy Sącz	9	595	+ 82	
Tarnów	8	667	- 49	

Tabela 3. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS „Turystyka w Województwie Małopolskim w latach 2002 –2003”

Struktura korzystających z noclegów w bazie noclegowej Małopolski w 2003 r.

Wykres 7. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS „Turystyka w Województwie Małopolskim w latach 2002 –2003”

W turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w ciągu 2003 r. udzielono w sumie 6 530,2 tys. noclegów tj. o 341,9 tys. więcej niż przed rokiem. Najwięcej noclegów udzielono w hotelach, zakładach uzdrowiskowych i ośrodkach wczasowych. W większości obiektów odnotowano wzrost udzielonych noclegów w porównaniu do roku 2002. Mniej niż przed rokiem udzielono ich w motelach, pensjonatach oraz domach wycieczkowych: największy spadek odnotowano w pensjonatach – z 685,8 tys. w 2002 r do 539,1 tys. z w roku 2003.

Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania na 100 km² w 2003 r.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w Województwie Małopolskim w 2003 r.

Szlaki turystyczne w Małopolsce

Małopolski Szlak Architektury Drewnianej został wytyczony i oznakowany w latach 2001 – 2003. Na szlaku o długości ponad 1,5 tys. kilometrów, znalazło się 237 najbardziej wartościowych obiektów budownictwa drewnianego: 118 kościołów, 40 cerkwi, 28 zespołów zabudowy wiejskiej i małomiasteczkowej, 9 skansenów, 11 dworów i 31 innych zabytkowych obiektów drewnianych. Wszystkie obiekty na szlaku zostały oznakowane, (w sumie 848 szt.) znakami przy drogach dojazdowych i tablicami informacyjnymi przy obiektach. Najwięcej zabytkowych obiektów drewnianych znajduje się w powiecie nowosądeckim (40), gorlickim (35) i nowotarskim (22), a znacznie mniej jest w powiatach północnych (10) – olkuski, miechowski, proszowicki, chrzanowski.

Oznakowane szlaki turystyczne w Małopolsce

	Ogółem	Górskie	Nizinne	Narciarskie	Rowerowe	Konne	Inne
rok	w km						
2000	5203,6	3410,2	1340,8	251,5	141,1	-	60,0
2001	6495,0	3494,8	1317,3	226,5	242,4	-	1214,0
2002	6767,9	3 525,8	1329,3	264,8	379,7	1168,3	100,0
2003*	6828,7	3511,7	1243,3	246,8	345,9	1381,0	100,0

*stan na dzień 31.12.2003 r.

Tabela 4. Źródło: GUS „Turystyka w Województwie Małopolskim w latach 2002 –2003”

Usługi turystyczne, piloci i przewodnicy turystyczni

W ewidencji Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego na dzień 2 lipca 2004 r. zarejestrowanych było 336 podmiotów posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie organizowania imprez turystycznych i pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, odpowiednio: 57 organizatorów, 269 organizatorów/pośredników, 10 pośredników.

W roku 2003 nadano 450 nowych uprawnień dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek. W ewidencji Wojewody Małopolskiego w sumie zarejestrowanych zostało 6 794 osób posiadających w/w uprawnienia, odpowiednio:

- § pilotów wycieczek - 3 715 (w 2002 r. - 3390)
- § przewodników turystycznych miejskich – 702 (w 2002 r. - 629)
- § przewodników turystycznych górskich beskidzkich – 1 113 (w 2002 r. - 1055)
- § przewodników turystycznych górskich tatrzańskich – 446 (w 2002 r. - 423)
- § przewodników turystycznych górskich sudeckich – 1 (w 2002 r. - 1)
- § przewodników turystycznych terenowych – 817 (w 2002 r. - 802)

Źródło:

- *Urząd Statystyczny w Krakowie „Turystyka w Województwie Małopolskim w latach 2001-2003”*,
- *dane z ewidencji skategoryzowanych obiektów hotelarskich, ewidencji uprawnień pilotów i przewodników turystycznych Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 02.07.2004 r*
- *„Badania ruchu turystycznego w Małopolsce, Małopolska Organizacja Turystyczna 2003 r.*